

มหาวิทยาลัยรังสิต

รายละเอียดของรายวิชา

วิทยาลัย/คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ ภาควิชา -

หลักสูตร สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา สถาปัตยกรรม ฉบับปี พ.ศ. 2567

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ARC 342	บริบทศึกษา	3 (3-0-6)
	(Contextual Study)	
วิชาบังคับร่วม	-	
วิชาบังคับก่อน	-	
ภาคการศึกษา	1/2568	
กลุ่ม	01	
ประเภทของวิชา	☐ วิชาปรับพื้นฐาน ☐ วิชาศึกษาทั่วไป ☒ วิชาเฉพาะ ☐ วิชาเลือกเสรี	
อาจารย์ผู้รับผิดชอบ	ดร.ธนัฐวัสส์ วังศ์ทิมารัตน์	อาจารย์ประจำ
อาจารย์ผู้สอน	ผศ.กฤตพร ลาภพิมพ์, ดร.กนกวรรณ พิภักดิ์สมุทร	☒ อาจารย์ประจำ ☐ อาจารย์พิเศษ ☒ อาจารย์ประจำ ☐ อาจารย์พิเศษ ☒ ในที่ตั้ง ☐ นอกที่ตั้ง
สถานที่สอน	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ม.รังสิต	
วันที่จัดทำ	15 สิงหาคม 2568	

หมวดที่ 2 วัตถุประสงค์ของรายวิชาและส่วนประกอบของรายวิชา

1. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

1) เพื่อให้ให้นักศึกษาเข้าใจความเชื่อมโยงของนโยบายการพัฒนาเมืองที่ส่งผลต่อบริบทในการออกแบบทางสถาปัตยกรรม

2) เพื่อให้สามารถประยุกต์แนวคิดการพัฒนาเมืองและแนวคิดการออกแบบเมืองในงานออกแบบทางสถาปัตยกรรม

3) เพื่อให้ให้นักศึกษามีทักษะการวิเคราะห์เชิงบริบทที่ตั้งเพื่อเชื่อมโยงกับแนวคิดการออกแบบทางสถาปัตยกรรมประเภทโครงการอาคารสาธารณะ

2. คำอธิบายรายวิชา

การตั้งถิ่นฐาน วิวัฒนาการ และการเจริญเติบโตของเมืองระดับต่างๆ เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการวางแผนและผัง การวางผังเมืองรวมและการวางผังเฉพาะจากปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สภาพแวดล้อมและเทคโนโลยี ซึ่งสะท้อนไปสู่ความเป็นเมือง จินตภาพเมือง การใช้ที่ดิน การคมนาคมและขนส่ง สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ กฎหมาย การเมือง และมาตรการควบคุมโดยคำนึงถึงการนำเอาบริบทของเมืองมากำหนดแนวคิดในการออกแบบชุมชน

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษา

- มี3.....ชั่วโมง/สัปดาห์ ☐ e-mail : Kritaporn.l@rsu.ac.th
☐ Facebook: <https://www.facebook.com/groups/1299719528488520>
☐ Line :
☐ อื่น ระบุ.....

4. ผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา (Course Learning Outcomes: CLOs) :

- 1) นักศึกษามีองค์ความรู้และทักษะในการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลเชิงบริบทที่ตั้งเชื่อมโยงสู่งานออกแบบทางสถาปัตยกรรมได้อย่างเหมาะสม
- 2) นักศึกษามีองค์ความรู้ในการแปลงแผนนโยบายการพัฒนาเมืองสู่การออกแบบทางสถาปัตยกรรม
- 3) นักศึกษามีทักษะการประยุกต์ใช้ข้อมูลเพื่อการออกแบบในฐานะนักวางแผนเชิงกลยุทธ์
- 4) นักศึกษาได้ฝึกทักษะการผลิตผลงานและการนำเสนอผลงานได้อย่างเหมาะสม
- 5) นักศึกษาได้ฝึกความมีวินัย ตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบส่วนบุคคลและการทำงานร่วมกับผู้อื่น

หมวดที่ 3 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

การพัฒนาผลการเรียนรู้รายวิชาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านที่มุ่งหวัง มีดังต่อไปนี้

1. ความรู้

PLOs	สาระผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา (CLOs)	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1	มีองค์ความรู้ในการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลเชิงบริบทที่ตั้ง	● สอนแบบบรรยายโดยมอบหมายโครงการงาน	● ประเมินและให้คะแนน จากงาน

PLOs	สาระผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา (CLOs)	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
	เชื่อมโยงสู่งานออกแบบทางสถาปัตยกรรมได้อย่างเหมาะสม	ออกแบบและและการฝึกภาคปฏิบัติ มอบหมายงานให้ค้นคว้าเพิ่มเติม	ที่มอบหมาย ประเมินจากการสอบกลางภาคและสอบปลายภาค
2	มีความรู้และทักษะในการแปลงแผนนโยบายการพัฒนาเมืองสู่การออกแบบทางสถาปัตยกรรม	- สอนแบบบรรยายโดยมอบหมายโครงการออกแบบและและการฝึกภาคปฏิบัติ - ให้โจทย์ หรือ Project เพื่อฝึกฝนการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลเชิงบริบทที่ตั้งเชื่อมโยงสู่งานออกแบบทางสถาปัตยกรรม - มอบหมายงานให้ค้นคว้าเพิ่มเติม	- ประเมินและให้คะแนน จากงานที่มอบหมาย - ประเมินจากโจทย์ หรือการทำ Project การนำเสนอ Project และรายงาน

2. ทักษะ

PLOs	สาระผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา (CLOs)	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
2	มีทักษะการประยุกต์ใช้ข้อมูลเพื่อการออกแบบในฐานะนักวางแผนเชิงกลยุทธ์	- สอนแบบบรรยายและถามตอบ - มอบหมายงานที่ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณที่ดีและอย่างเป็นระบบ เพื่อสนับสนุนให้เป็นนักวางแผนเชิงกลยุทธ์	ประเมินและให้คะแนนจากงานที่มอบหมาย

4	นักศึกษาได้ฝึกทักษะการผลิตผลงานและการนำเสนอผลงานได้อย่างเหมาะสม	สอนแบบบรรยายเชิงปฏิบัติการ และถามตอบ มอบหมายงานที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ	- ประเมินและให้คะแนนจากงานที่มอบหมาย - ประเมินผลจากการสอบกลางภาคและปลายภาค
---	---	--	---

3. จริยธรรม

PLOs	สาระผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา (CLOs)	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1, 2, 4	มีวินัย ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบต่องาน การทำงานร่วมกับผู้อื่น และงานที่ได้รับมอบหมาย	- สอดแทรกเนื้อหา ด้านความมีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่องาน และสังคม - สอนแทรกคุณธรรม จริยธรรมในระหว่างที่ทำโครงการโดยการพูดคุยกับนักศึกษา เน้นความรับผิดชอบต่องาน วินัย จรรยาบรรณ ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในกลุ่ม ความกตัญญูและความมีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน - ชี้แจงระเบียบ กฎเกณฑ์การเข้าเรียน และความสำคัญของการตรงต่อเวลา - มอบหมายงานให้ส่งตามระยะเวลาที่กำหนด	- สังเกต พฤติกรรมการส่งงานจะต้องเป็นไปตามกำหนดเวลา เพื่อฝึกให้นักศึกษา รับผิดชอบต่อ งาน สามารถทำงานร่วมกันกับผู้อื่นและมี ความตรงต่อเวลา - ประเมิน และให้คะแนนจากงานที่มอบหมาย - การเช็คชื่อเข้าเรียน

4. ลักษณะบุคคล

PLOs	สาระผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา (CLOs)	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
-	-	-	-

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการ เรียนการสอน และสื่อที่ใช้	จำนวน ชั่วโมง	ผู้สอน
1 21 ส.ค.68	Class Introduction การวิเคราะห์บริบทที่ตั้งสำหรับการออกแบบ อาคารสาธารณะขนาดใหญ่	การบรรยาย/การ ฝึกปฏิบัติการ	3	ดร.ธนัฐวัตร ผศ.กฤตพร ดร.กนกวรรณ
2 28 ส.ค.68	กฎหมายผังเมืองที่มีผลต่อการออกแบบและ วิเคราะห์ที่ตั้ง	การบรรยาย/การ ฝึกปฏิบัติการ	3	ดร.ธนัฐวัตร ผศ.กฤตพร ดร.กนกวรรณ
3 4 ก.ย.68	เครื่องมือในการวิเคราะห์บริบทของเมืองเพื่อ การออกแบบทางสถาปัตยกรรม	การบรรยาย/การ ฝึกปฏิบัติการ	3	ดร.ธนัฐวัตร ผศ.กฤตพร ดร.กนกวรรณ
4 11 ก.ย.68	TOD กับการพัฒนาเมืองและการออกแบบ อาคารสาธารณะขนาดใหญ่	การบรรยาย/การ ฝึกปฏิบัติการ	3	ดร.ธนัฐวัตร ผศ.กฤตพร ดร.กนกวรรณ
5 18 ก.ย.68	การประยุกต์ใช้ข้อมูลการวิเคราะห์บริบทที่ตั้ง เพื่อการออกแบบทางสถาปัตยกรรม	การบรรยาย/การ ฝึกปฏิบัติการ	3	ดร.ธนัฐวัตร ผศ.กฤตพร ดร.กนกวรรณ
6 25 ก.ย.68	ผลกระทบจากการออกแบบอาคารสาธารณะที่ มีต่อเมืองโครงสร้างพื้นฐานเมืองกับความ เชื่อมโยงบริบทของพื้นที่	การบรรยาย/การ ฝึกปฏิบัติการ	3	ดร.ธนัฐวัตร ผศ.กฤตพร ดร.กนกวรรณ
7 2 ต.ค.68	แนวคิดการพัฒนาเมืองกับการออกแบบอาคาร สาธารณะขนาดใหญ่	การบรรยายและ ฝึกปฏิบัติการ	3	ดร.ธนัฐวัตร ผศ.กฤตพร ดร.กนกวรรณ

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อที่ใช้	จำนวน ชั่วโมง	ผู้สอน
8 9 ต.ค.68	Term Break วันที่ 6-10 ตุลาคม 2568			
9 16 ต.ค.68	การออกแบบทางสถาปัตยกรรมที่เชื่อมโยงกับบริบทการพัฒนาเมือง	การบรรยาย/การฝึกปฏิบัติการ	3	ดร.ธนัฐวัตร ผศ.กฤตพร ดร.กนกวรรณ
10 23 ต.ค.68	ความเป็นเมืองและแนวโน้มการพัฒนาเมือง	การบรรยาย/การฝึกปฏิบัติการ	3	ดร.ธนัฐวัตร ผศ.กฤตพร ดร.กนกวรรณ
11 30 ต.ค.68	แนวคิดการพัฒนาเมืองและการออกแบบที่ตั้งและบริบท	การบรรยาย/การฝึกปฏิบัติการ	3	ดร.ธนัฐวัตร ผศ.กฤตพร ดร.กนกวรรณ
12 6 พ.ย.68	การฟื้นฟูและพัฒนาเมืองมีผลต่อที่ตั้งและบริบท (Coservation/Rehabilitation/Redevelopment)	การบรรยาย/การฝึกปฏิบัติการ	3	ดร.ธนัฐวัตร ผศ.กฤตพร ดร.กนกวรรณ
13 13 พ.ย.68	โครงการการออกแบบสถาปัตยกรรมที่มีผลต่อเมือง (เชิงบริบท) เช่น The High Line Newyork/ Kampung Admiralty โครงการการพัฒนาเมืองและสถาปัตยกรรม เช่น โตเกียว สิงคโปร์ คูไบ	การบรรยาย/การฝึกปฏิบัติการ	3	ดร.ธนัฐวัตร ผศ.กฤตพร ดร.กนกวรรณ
14 20 พ.ย.68	บทสรุปการออกแบบทางสถาปัตยกรรมที่เชื่อมโยงกับบริบทการพัฒนาเมือง	การบรรยาย/การฝึกปฏิบัติการ	3	ดร.ธนัฐวัตร ผศ.กฤตพร ดร.กนกวรรณ
15 27 พ.ย.68	สอบประมวลความรู้ ดร.ธนัฐวัตร/ ผศ.กฤตพร/ ดร.กนกวรรณ			
16 4 ธ.ค.68	Academic Week ดร.ธนัฐวัตร/ ผศ.กฤตพร/ ดร.กนกวรรณ			
	สอบปลายภาค วันที่ 11-22 ธันวาคม 2568			

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้	ลำดับที่ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
1.1, 1.2, 2.2, 2.3, 2.4	การวิเคราะห์และเชื่อมโยงข้อมูลบริบทเมืองสู่ที่ตั้งและงานออกแบบทางสถาปัตยกรรม	1-16	40%
1.1, 1.2, 2.2, 2.3, 2.4	การนำเสนองานโครงการตามกระบวนการวิเคราะห์เชื่อมโยงข้อมูลด้านแผนนโยบาย ที่ตั้งและบริบทสู่การออกแบบสถาปัตยกรรม กับอาจารย์หรือ Peer reviewer	4 15	30%
1.1, 1.2, 2.2, 2.3, 2.4	สอบประมวลผลความรู้ การทดสอบย่อย	15	20%
3.1, 3.2	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วมอภิปราย เสนอความคิดเห็นในชั้นเรียน	1-16	10%

3. ความสอดคล้อง Course Learning Outcome (CLOs) กับผลลัพธ์การเรียนรู้

CLOs	1.ความรู้			2.ทักษะ				3.จริยธรรม		4.ลักษณะบุคคล	
	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	4.1	4.2
CLO 1 : นักศึกษามีองค์ความรู้และทักษะในการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลเชิงบริบทที่ตั้งเชื่อมโยงสู่งานออกแบบทางสถาปัตยกรรมได้อย่างเหมาะสม	✓	✓									
CLO 2 : นักศึกษามีองค์ความรู้ในการแปลงแผนนโยบายการพัฒนาเมืองสู่การออกแบบทางสถาปัตยกรรม	✓	✓									
CLO 3 : นักศึกษามีทักษะการประยุกต์ใช้ข้อมูลเพื่อการออกแบบในฐานะนักวางแผนเชิงกลยุทธ์						✓	✓				

CLOs	1.ความรู้			2.ทักษะ				3.จริยธรรม		4.ลักษณะบุคคล	
	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	4.1	4.2
CLO 4 : นักศึกษาได้ฝึกทักษะการผลิตผลงานและการนำเสนอผลงานได้อย่างเหมาะสม						✓	✓				
CLO 5 : นักศึกษาได้ฝึกความมีวินัย ตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบส่วนบุคคลและการทำงานร่วมกับผู้อื่น								✓	✓		

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

ประเสริฐ ศักดิ์ธนากุล หลักการเบื้องต้นในการออกแบบวางแผนการจัดการเรียนการสอนและขนส่ง. ปทุมธานี : โรงพิมพ์ศูนย์สนับสนุนและพัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยรังสิต, 2548.

ประเสริฐ ศักดิ์ธนากุล มาตรการบังคับใช้ผัง : การบริหารผังเมืองและพื้นฐานทางกฎหมาย กรุงเทพฯ: ไลบรารี่ นาย.2545.

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

“พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2518” ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 92 ตอนที่ 30 ฉบับพิเศษ 13กุมภาพันธ์ 2518.)

นัตรชัย พงศ์ประยูร. ภูมิศาสตร์เมือง กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2527.

ผังเมือง, สำนัก, กระทรวงมหาดไทย. เรื่องของเมือง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อรุณการพิมพ์ : 2526.

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

กฤษ เพิ่มทันจิตต์ ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับกระบวนการเกิดเป็นเมือง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บริษัท วีเอทีพี พับลิชชิ่ง จำกัด, 25360.

ประจักษ์ สกุนตะลักษณ์ เศรษฐศาสตร์เมือง กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

ประพันธ์ เสวตนันท์ เศรษฐศาสตร์ภูมิภาค. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2520.

เพ็ญพร วีระสวัสดิ์ ประชากรศาสตร์ : สารสำคัญโดยสังเขป กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

- วีระพล สุวรรณนันต์. **หลักและเทคนิคการวางแผน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บริษัทประยูรวงศ์ จำกัด, 2526.
- สิทธิพร ภิรมย์รัตน์. **การวางแผนกับการวางผังเมือง**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการออกแบบและวางผังชุมชนเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2526.
- สิทธิพร ภิรมย์รัตน์. **การวางแผนและผังชุมชนเมือง : ประสบการณ์ของสหรัฐอเมริกา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541.
- เอกจิต วงศ์สุชาติกุล. **ทฤษฎีแหล่งที่ตั้งกับแนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาภูมิภาค**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.
- สถาบันวิจัยประชากรและสังคม, มหาวิทยาลัยมหิดล. **คู่มือประชากร** กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์, 2524.
- Abrama, Charles, **The Language of Cities**, New York : The Viking Press, 1971.
- Benevelo, Leo nardo. **The Origin of Modern Town Planning**, London : The Anchor Press Ltd., 1967.
- De Chiara, Joseph. And Lee Koppelman, **Urban Planning and Design Criteria** 2nd ed., New York: Van Nortrand Reinhold Co., Ltd., 1975.
- Good Man Ed., William I, **Principles and Practice of Urban Planning**. Washington D.C. : International City Managers' Association, 1975.
- Jr. Chapin, F. Stuart. **Urban Land Use Planning**, University of Illinois Press, 1965.
- Roberts, Margaret. **An Introduction to Town Planning Technigues**, London : Hutchinson and Co., Ltd., 1974.
- Town and Country Planning, Department, Ministry of Interior. **City Planning Manual : Urban Facility Planning**.

หมวดที่ 6 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา
 - การซักถามในชั้นเรียนโดยอาจารย์และเพื่อนร่วมชั้น
 - การแสดงความเข้าใจในสิ่งที่เรียน ผ่านผลงานการนำเสนอของนักศึกษา
 - การสรุปเนื้อหาการสอนในแต่ละครั้งโดยนักศึกษา จากการจัดทำผลงาน
2. กลยุทธ์การประเมินการสอน
 - การวัดผลจากผลงานโดยนักศึกษาและอาจารย์ในชั้นปี (Cross Recheck)
 - การวัดผลจากผลงานโดยอาจารย์และนักศึกษาต่างชั้นปี (Peer Review)
3. การปรับปรุงการสอน
 - การเพิ่มความชัดเจนในคำสั่งงานและการวัดผลที่ชัดเจนในส่วนรายวิชาตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้

- การเพิ่มช่องทางในการปูพื้นฐานความรู้และทักษะที่จำเป็นก่อนการปฏิบัติงาน

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

- ☒ การตรวจสอบการให้คะแนนและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา
- ☒ การประเมินความรู้รวบยอดโดยการนำเสนอ
- ☐ อื่นๆ ระบุ.....

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

- การจัดทำคลังข้อมูลเอกสารการสอนแบบ e-learning ให้นักศึกษาได้อ่านทบทวนหรือฟังบรรยายซ้ำ
- การเพิ่มความชัดเจนของเกณฑ์การวัดผลในการปฏิบัติงาน
- ปรับปรุงรายวิชาตามข้อเสนอแนะและการปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชาตามหมวดที่ 6 ข้อ 3 เรื่องการปรับปรุงการสอน